

Kedves Olvasó!

Az *Esély* ez évi első számát az „Út a munkához” program eddigi tapasztalatai ismertetésének szenteli. A program kezdettől fogva a szakmai, szakpolitikai viták keresztüzében állt; szociálpolitikusok, szociológusok, közgazdászok sora hívta fel a figyelmet az értékei és céljai problematikus voltára, a megvalósításával járó veszélyekre, társadalmi kockázatokra. A döntéshozók a megfogalmazódott szakmai érvek ellenére 2009. január elsejével elindították a programot, amely jelentős változásokkal idén is folytatódik. Ezért is tartjuk fontosnak, hogy tematikus számunkban helyet adjunk egy olyan kutatás eredményeinek, amelynek célja az „Út a munkához” program első tapasztalatainak, várható hatásainak feltérképezése volt.

A tematikus számban szereplő tanulmányok egy nemrég záródott kutatás eredményeit összegzik. A „*Legyen jobb a gyermekeknek!*” Nemzeti Stratégia, 2007–2032 Értékelő Bizottsága is súlyos aggályokat fogalmazott meg az „Út a munkához” programot illetően, ezért döntött úgy, hogy már bevezetése évében elvégezteti a program hatásvizsgálatát. A Miniszterelnöki Hivatal által támogatott kutatás felelőse az MTA GyEP Programiroda volt, megvalósításában az Iroda munkatársai mellett az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Debreceni Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem szociológiai, szociálpolitikai tanszékein dolgozó kollégák és egyetemi hallgatók, a Revital Alapítvány, valamint az MTA Regionális Kutatások Központjának kutatói vettek részt. A komplex kutatás koncepcióját egy erre a célra létrehozott kutatócsoport dolgozta ki, amely folyamatosan követte és értékelte a vizsgálat megvalósítását és eredményeit. A csoport munkájában a jelen számban publikáló kutatók mellett részt vett Boross Julianna, Darvas Ágnes, Farkas Zsombor, Ferge Zsuzsa és Luczek Sándor. A kutatást az Értékelő Bizottság megbízásából Váradi Monika Mária (MTA RKK) vezette, aki vendégszerkesztőként e szám összeállításában is részt vett.

A tematikus szám első blokkját három tanulmány alkotja. Csoba Judit a hozzáférhető országos adatok elemzése alapján vonja meg az aktív korúak ellátásában és a közfoglalkoztatás rendszerében bekövetkezett változások mérlegét. Bass László annak a survey-vizsgálatnak az eredményeiből ad ízelítőt, amelyet hét hátrányos helyzetű kistérségben folytatott a kutatócsoport, míg Udvari Kerstin és Varga István a vizsgálatba bevont településeken készített közfoglalkoztatási terveket elemzi. A második blokkban „közelképeket” kap az Olvasó, négy kistérségi esettanulmány világít rá arra, hogy az „Út a munkához” program milyen változásokat indított el a településeken, mit jelent az önkormányzatok és az érintett munkanélküliek számára, s hogy mennyiben érte, érheti el ambíciózus célkitűzéseit, vagyis, hogy milyen ez a program alulnézetből.

Váradi Monika Mária

Nyilas Mihály